

ТУРИЗМ ЯК ПРІОРИТЕТ РЕГІОНАЛЬНОГО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ (НА ПРИКЛАДІ ІВАНИЧІВСЬКОЇ ОТГ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

Надія Мельник¹, Андрій Мельник², Роман Качаровський³

nadezda_chyr@i.ua; avmelnyk@ukr.net; romankacharovsky@ukr.net

¹*ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Ужгород, Україна*

²*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу,
Івано-Франківськ, Україна*

³*Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки,
Луцьк, Україна*

Abstract: A comprehensive assessment of the tourist and recreational potential of Ivanychiv village UTC of Volyn region was carried out. The role of the degree of formation of the tourist infrastructure in the formation of the basis for the economic growth of UTC is determined.

Key words: tourist and recreational potential, tourist attractiveness, Ivanychi UTC, Volyn region

Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» створив передумови для формування нових адміністративних утворень – об'єднаних територіальних громад (ОТГ). Вони утворюються переважно навколо великих спроможних населених пунктів, враховуючи природні, історичні, культурні, соціальні та економічні передумови [1]. Станом на вересень 2020 року у Волинській області успішно функціонує 54 громади, з яких 14 селищних. Серед них й Іваничівська ОТГ, утворена 29.10.2017 р. До її складу увійшли Іваничівська селищна рада, Мишівська та Соснинська сільські ради, загальною площею 99,15 км². Населення ОТГ налічує 9575 осіб. Із загальної кількості 67,7% (6 480 осіб) припадає на сільських жителів та 32,3% (3095 осіб) відповідно міські жителі [2].

Досліджувана громада має сільськогосподарську спеціалізацію. На її території відсутні великі промислові підприємства, відтак туризм може стати істотним важелем оптимізації галузевої структури регіональної економіки.

Іваничівська селищна громада має передумови для організації туристичної діяльності. Наявні кліматичні умови (середньорічна зимова температура (-4,0°C), літня (+18,0°C) та середньорічна кількість опадів 600 мм) досить сприятливі для здійснення рекреації і туризму впродовж року [4]. Водні туристичні ресурси представлені р. Луга, озером Іванівським та понад 10 ставками у сс. Іванівка, Мишів, Древині тощо. Водні плеса річок привабливі

для рекреаційного використання, зокрема, короткотривалого відпочинку (купання, занять водним туризмом, плавання на човнах, рибальства) та екологічного пізнання природи (дослідження біорізноманіття природоохоронних територій) [2; 4]. Лісові ресурси ОТГ (795 га) зосереджені у Павлівському лісництві ДП «Володимир-Волинське ЛГ». Більшість з них представлені хвойними породами з істотними домішками дуба, що є цінними в рекреаційному відношенні. Основний потенціал існуючих флористичних ресурсів - це цінні види різних лікувальних трав та дикорослих ягід. Ліси багаті на чорницю, малину, ожину, лохину [4]. Загальна площа мисливських угідь складає 2761 га. У мисливських угіддях ТзОВ «Павлівське мисливське господарство» є можливість полювати на козулю, кабана, зайця-русака, білку, лисицю, тощо [3].

Основою розвитку екологічних різновидів туризму є об'єкти ПЗФ, а саме загальнозоологічний заказник місцевого значення «Павлівський», створений для збереження природного комплексу лісових урочищ – «Павлівського» та «Ляхова». Тут переважають і охороняються високобонітетні насадження дуба черешчатого (*Quercus robur*), модрина європейської (*Larix decidua*) та ялини європейської (*Picea abies*). У лісах водяться куниці звичайні (*Martes martes*), дикі кабани (*Sus scrofa*), куріпки сірі (*Perdix perdix*). На водних плесах ставків заказника, гніздяться лебеді-шипуні (*Cygnus olor*). Велике значення має охорона видів з Червоної книги України: підсніжника білосніжного (*Galanthus nivalis*), лелеки чорного (*Ciconia nigra*), підорлика малого (*Aquila pomarina*) [3].

За даними Управління культури з питань релігії та національностей ОДА історико-культурна складова туристично-рекреаційного потенціалу налічує 5 пам'яток історії і культури, 4 пам'ятки архітектури та містобудування (дерев'яна церква сорока мучеників, (18-19 ст.) у смт. Іваничі; Параскевська церква (1871 р.) у с. Соснина; Миколаївська церква (1885 р.) у с. Мишів та дерев'яна Ризоположенська церква, (1887 р.) у с. Менчичі), дві пам'ятки археології (монетні скарби Середньовіччя. у с. Соснина та селище давньоруського періоду IX-XIVст. у с. Мишів) [4-6]. Важливими об'єктами туризму є дві музейні установи, розміщені у смт Іваничі – районний історичний музей та музей бойової слави «Пам'ять» (ЗОШ № 2). Візитівкою ОТГ є народні промисли – писанкарство (сmt Іваничі), лозоплетіння (с. Мишів) та випилювання по дереву (с. Древині) [2; 4].

Туристична інфраструктура громади (за даними Департаменту економіки та європейської інтеграції Волинської ОДА) представлена готелем «Іваничі» (сmt Іваничі) (коефіцієнт забезпеченості 0,0101 од./км²), сімома закладами громадського харчування (коефіцієнт забезпеченості 0,071 од./км²), сімдесятьма трьома закладами торгівлі (коефіцієнт забезпеченості 0,7211 од./км²), дев'ятьма

зкладами розваг (коефіцієнт забезпеченості 0,0907 од./км²), двадцятьма сімома закладами побутового обслуговування (коефіцієнт забезпеченості 0,0272 од./км²) [2; 4].

Транспортна мережа ОТГ має розгалужену сітку автодоріг та залізниць. Це автодороги державного та місцевого значення, зокрема Т-03-05 (Нововолинськ – Іваничі – Павлівка – Локачі) з твердим покриттям. Залізничний транспорт - це вітка сполученням Ковель -Володимир-Волинський – Іваничі – Червоноград – Львів. Для транспортної інфраструктури проблемним моментом є невідповідність транспортних та експлуатаційних характеристик автомобільних доріг сучасним вимогам, що знижує їх пропускну спроможність.

Для розв'язання наявних проблем виникає гостра потреба у створенні засобів розміщення європейського рівня оснащення та обслуговування, розбудови готельного господарства, зокрема невеликих готелів, міні-мотелів, кемпінгів тощо.

Фіксуємо низьку конкурентоспроможність об'єктів сфери розваг в досліджуваній ОТГ. Тому є необхідність у використанні мережі Інтернет та розширенні переліку спортивно-розважальних закладів, зокрема полів, ігрових майданчиків, спортивних секцій та залів.

Крім того, потребують ребрендингу і заклади ресторанного господарства, а також нового технічного оснащення, оновлення інтер'єру, істотної корекції меню.

Для підвищення туристично-рекреаційної атрактивності ОТГ серед першочергових заходів варто реалізувати:

1) пошук джерел фінансування галузі (створення передумов використання коштів державного та місцевого «бюджетів розвитку», участь у грантових проектах, написання бізнес планів для міжнародних фінансових інституцій);

2) проведення модернізації наявних туристичних об'єктів (реконструкція, забезпечення належного стану території, облаштування місць зупинок для туристів тощо);

3) розширення мережі туристичних об'єктів;

4) формування нових та удосконалення наявних туристичних маршрутів;

5) реконструкцію автошляхів (особливо місцевого значення) згідно міжнародних стандартів;

6) ребрендинг та розширення мережі закладів розміщення, громадського харчування, побутового обслуговування, розваг;

7) активізація рекламно-інформаційної політики по популяризації об'єктів туризму (прес-тури, інформаційні таблиці-вказівники, реклама у ЗМІ та на Web-ресурсах тощо);

8) залучення місцевого населення до створення сільських садиб та популяризації сільського зеленого туризму.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 05.02.2003 р. № 157-VIII // Відомості ВРУ України. – 2003. – № 13. – 91 с.

2. Іваничівська селищна об'єднана територіальна громада [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ivaselrada.gov.ua>

3. Мельник О. Мельнійчук М., Чижевська Л., Качаровський Р., Природні ресурси Іваничівського району Волинської області як передумова розвитку туристсько-рекреаційної діяльності // Науковий вісник Східноєвропейського національного ун-ту ім. Лесі Українки; редкол.: Н. Н. Коцан. – Луцьк, 2020. - № 1 (405). - Серія : Географічні науки. – С. 142-149.

4. Чижевська Л. Т., Карпюк З.К., Качаровський Р. Є. Особливості туристично-рекреаційної атрактивності Іваничівського району Волинської області // Наук. вісн. Східноєвропейського національного ун-ту ім. Лесі Українки. – 2019. – № 1 (385). - Геогр. науки. – С. 136-142.